

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Oslo, 26. juni 2009
Vår ref: 797/3900/09 AC/hs

Høring – forslag til endringer i adopsjonsloven og barnevernloven

Norsk Psykologforening viser til høringsnotat i saken datert 16.04.09.

Vi takker med dette for muligheten til å komme med innspill til tross for at høringsfristen er utløpt.

Norsk Psykologforening har vurdert forslaget om en *lovregulert innføring av en besøkskontakt mellom barnet og de biologiske foreldrene etter en adopsjon som følge av vedtak i barnevernlovens § 4-20.*

Vi har følgende vurderinger:

Norsk Psykologforening mener at en adopsjon i henhold til barnevernslovens § 4-20 ikke bør være til hinder for at barnet/ungdommen får adgang til kontakt og samvær med biologiske foreldre eller øvrig biologisk familie. Forutsetningen er at forholdene ligger til rette for dette, og at det vurderes å være til barnas beste (jf høringsuttalelse fra foreningen av 12.12.08).

Samtidig støtter vi departementets vurdering i at et slikt samvær som foreslås mellom barnet og biologiske foreldre etter adopsjon kun vil være aktuelt i svært få saker. Argumentene som taler for økt bruk av adopsjon i henhold til barnevernslovens § 4-20, taler i mot at det legges sterk vekt på vedtak om å tilrettelegge for kontakt med biologiske foreldre. Likevel kan det være situasjoner og forhold som tilsier at slik kontakt er til barnets beste.

Det er imidlertid et faktum at et slikt vedtak vil være en "kile inn" i adopsjonsinstituttet, og at det vil kunne være uroskapende og gi negative følelsesmessige konsekvenser for barnet. Nyere forskning, så langt vi kjenner til, gir ikke holdepunkter for at samvær med biologiske foreldre er nødvendig for å trygge barnets utvikling etter at det er tatt under omsorg av andre foreldre.

Blant fagfolk er det også fremholdt at det er grunn til å se nærmere på om samværspraksis med foreldre ved fosterhjems plassering i dag, i større grad tar som utgangspunkt hva barnet kan "tåle" av samvær med sine biologiske foreldre, enn hva som er godt for det enkelte barnets utvikling. Det kan se ut til at dagens praksis ikke utføres ut fra et "føre var prinsipp", men heller tester barnets tålegrenser og dermed utsetter barnet for fare.

I lys av dette bør eventuelle vedtak om besøkskontakt brukes med varsomhet, og det bør settes opp tydelige kriterier for vurdering av hva som faktisk er barns beste i slike situasjoner.

Departementet "forebygger" evt. negative konsekvenser for barnet ved å foreslå at det skal være mulig å få et vedtak om besøkskontakt omgjort, dersom ikke biologiske foreldre følger

opp avtalen, eller barna ikke ønsker slik kontakt. Departementet legger også vekt på at et vedtak om samvær med biologiske foreldre kun kan fattes der adoptivforeldrene er positive til det, og der relasjonene mellom barnet og biologiske foreldre tilsier at det er til barnets beste å opprettholde en begrenset kontakt.

Norsk Psykologforening støtter vurderingen av at det må være mulig å få et vedtak om besøkskontakt omgjort.

I lys av de nødvendige begrensninger som må settes for et vedtak om besøkskontakt, og vår vurdering av at dette i svært få tilfeller er et gode, mener vi likevel det er grunn til å stille spørsmål ved om det er behov for en lovregulert adgang til å fatte vedtak om besøkskontakt med biologiske foreldre.

Dersom adoptivforeldre er positive til slik kontakt, barnet ønsker det, og de biologiske foreldre ønsker det, – da må man kunne anta at en begrenset kontakt med biologiske foreldre kan opprettholdes uavhengig av et lovhjemlet vedtak om slik kontakt.

Det bør i slike situasjoner, der både barnet/ungdommen selv, adoptivforeldre, og de biologiske foreldrene ønsker det, innføres en plikt for barnevernet i å tilrettelegge for at dette blir gode møter. Barnevernet bør ha nødvendig kompetanse i å rådggi adoptivforeldrene i om kontakt vil være til barnets beste, og avhengig av situasjon kan det eksempelvis være behov for veiledning til adoptivforeldre og biologiske foreldre om hvordan man får slike møter til å oppleves som et gode for barnet, hvordan unngå at det skaper utrygghet om situasjonen og hvem som har hvilke roller i forhold til barnet.

Den trygge rammen som adopsjon er ment å gi i livet til barna må være et grunnleggende utgangspunkt i slike saker.

Konklusjon:

Norsk Psykologforening mener det er grunn til å stille spørsmål ved om det er formålstjenlig å lovfeste en mulighet til å fatte vedtak om besøksontakt med biologiske foreldre ved adopsjon i henhold til barnevernlovens § 4-20.

Dersom det innføres lovhjemlet vedtaksmulighet for besøkskontakt, vil det være svært viktig at det gis klare og retningslinjer for hvilke situasjoner der dette kan sies å være til barnets beste.

Med vennlig hilsen
Norsk Psykologforening

Tor Levin Hofgaard
President